

[ב] **וַיֵּצֵא מֶלֶךְ סָדוֹם**. למה לא כתוב **ויצא ברע מלך סדום** וכדלעיל? **ראיתי שמבואר** שכנראה כשהוא היה טבוע בתוך הבור של החימר וכמעט שהוא מת, וודאי שעבר עליו איזה הרהור תשובה... וא"כ **ברע'** שהכוונה רע לשמים כבר אי אפשר לקרוא לו!!! וא"כ רואים מה זה **"הרהור של תשובה"** שכבר משנה את שמו ומהותו של האדם, אע"פ שמלך סדום עוד לא נהיה כזה צדיק... **ברע הוא כבר לא...**

ושמעתי מהגאון הגדול ר' **חיים קמיל זצוק"ל** בשם הזוהר שאם אדם פעם היה לו הרהור של תשובה, הרהור הזה עולה לפני הקב"ה ושובר מנעולים ומסגרים ומגין על האדם... **ועל פי זה הוא הוסיף** שרבים שואלים מה ייתן לי **"סדר מוסר"**!!! והתשובה היא: הרהור אחד של תשובה זה יביא לך, כבר הכל משתלם.

[ג] **וַתֹּאמֶר שְׂרֵי אֶל אַבְרָם... בֹּא נָא אֶל שַׁפְחֹתַי אוֹלֵי אִפְנֵי מְמֹנָה**.

וצריך להבין מה הוא אותו הזכות שבשביל זה שרה תזכה ג"כ לבנים, **סתם בזה שהיא תצטער** ששפחתה נהיית צרתה ומסתובבת לה בביתה, זה יביא לה את הזכות להיפקד בבנים?

וראיתי שמבארים שהרי כרגע אין לאברהם בנים, ושרה הבינה שאברהם שהתברך מהקב"ה שיהיה לו בנים, כמ"ש לזרעך נתתי את הארץ הזאת, א"כ הרי אין מניעה שיהא לו בנים, ורק היא זו שנגזר עליה שלא יהיה לה ילדים, לכן היא אמרה לו שהיא תתן לו את שפחתה לאשה, ואז לאברהם יהיה בנים ממנה, ובזכות **מידה כנגד מידה** שהיא דאגה לאברהם לבנים, גם היא תזכה לבנים.

ועוד אפשר להוסיף שלהכניס צרתה לביתה ולתת לה מעמד של **אשה לאברהם**, זהו **דבר נורא מאוד**, ובפרט כשהיא שפחתה, ועד כמה שהיא תעשה את זה **בלב שלם**, זו היא **שבירה עצמית** של כל המידות שיש באדם, והיא נהיית לאדם אחר, שזהו בן אדם מרומם ברמה אחרת לגמרי, זהו לא אותו אדם, **וכאלו זכויות פותחות שערי שמים...**

[ה] **וַתִּקְרָא שֵׁם ה' הַדְּבָר אֲלֵיהָ אֵתָהּ קָל רָאִי**. **מבאר רש"י** שהגר נתנה שם לקב"ה שהוא **'קל שרואה בעלבונו עלובים'**, שהרי הגר ברחה בשפלות מבית אברהם, והיא התפללה לה' על מצבה, וכמו שכתוב שהמלאך אמר לה שהי' ראה את ענייך, מבאר התרגום שהי' שמע את צלותיך, שראה אותה בעליבותה ושלח לה מלאכים שידברו איתה.

וזהו חיזוק גדול לכל מיני אנשים שהם לא תמיד נמצאים במרכז של החברה... לפעמים הם נשכחים בצד בשולי הדרך... **זהו מאוד כואב להם**, ומתחננים לקב"ה על מצבם האישי... הם צריכים לדעת שהקב"ה שהוא רואה בעלבונו עלובים יום אחד ירומם אותם, בסייעתא דשמיא עצומה **עד כדי ראיית מלאכים...**

[ו] **"אני קל שקיי"**. **אומר רש"י** **אני הוא ש-די באלקותי לכל בריה**, שמעתי מהגר"ש **פינקוס זצ"ל** על השם **"שקיי"** שיש די באלקותי לכל בריה, דהיינו שלא צריך לחפש בחוץ כלום, הכל אפשר למצוא בקב"ה ותורתו, **את כל ההנאות והסיפוקים שיש בעולם...**

ומי שמתבונן בגדולי ישראל איך שתמיד הם שלווים קורנים ומלאים סיפוק, והכל מפני שהם כל הזמן מלאים בהנאות שהם סופגים מהתורה הקדושה.

וכמו ששמעתי מהמשגיח של מיר ברכפלד הגה"צ ר' ראובן הכסטר שליט"א ששמע מהגה"צ ר' **זעליג אפשטיין זצוק"ל** משגיח דישיבת תורה אור, שאמר לו בגיל שיבה מעל תשעים, **אני לא מרגיש לרגע מיותר**, כי אם אני חי סימן שיש לי תפקיד, ואם יש לי תפקיד אני לא מרגיש מיותר, אני בשיא הפריחה, ולא משנה באיזה גיל אני, וכשיש עשייה יש סיפוק, וכשיש סיפוק, **יש חיים הם לעושיהם בעולם הזה ובעולם הבא.**

[ז] **"התהלך לפני והיה תמים"**.

אומר רש"י פלח קדמי ואהיה לך לאלוקה ופטרון, שכתוב פה שהקב"ה אומר לאברהם אם תדבק בי אני ישגיח עליך.

ושמעתי מהמשגיח של מיר ברכפלד הגה"צ ר' ראובן הכסטר שליט"א שיש איש שהוא זוכה שמצידו נופלים אלף ורובה מימינו, זאת אומרת שיש פה מלחמה, ומצדדיו נופלים באלפים... **ובו: אליך לא יגש... ולא רק זה אלא גם על שחל ופתן תדרוך...**

דהיינו הוא ידרוך על נחשים שהם זוחלים ארסיים מסוכנים... **וכן תרמוס כפיר ותנין**, דהיינו הוא רומס על אריה שואג, ותנין עם מלתעותיו המפחידות... **מי הוא זה ואיזהו שיזכה לכל זה?** ממשיך הפסוק **כי בי חשק, ואפלטוהו** מי שחושק בי ודבק בי, עליו אני מגן מכל מיני צרות וייסורים שעוברים אחרים, הוא כאילו חי בפלטת אחרת, בעולם מוגן ושומר בצל כנפי הקב"ה.

[ח] **וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל הַאֱלֹהִים לוֹ יְשָׁמְעָל יְחִיָּה לְפָנֶיךָ**. **אומר רש"י**: יחיה לפניך. יחיה ביראתך, כמו התהלך לפני, פלח קדמי.

דהיינו שאברהם התפלל שישמעאל יעבוד את ה', שזה הכוונה במילים **יחיה לפניך**, וכן התרגום **מבאר "וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם קָדֶם ה', לִי יְשָׁמְעָל יְתַקֵּם קַדְמֶךָ"** דהיינו שכל הזמן הוא יהיה לפני ה'. **וכמו ששמעתי להגדיר זאת נפלא שזה כמו 'לפני ה' תטהרו'**.

רש"י מגלה לנו יסוד נורא, אברהם לא התפלל סתם על חיים, **לחיים סתם אין שום משמעות!!!** יש מיליארד סינים, פחות אחד או עוד אחד לא על זה מתפלל אברהם, אברהם מתפלל על **ביראתך**, חיים של יראת שמים, **חיים של דבקות בה'**, שרק זה החיים האמיתיים, ורק עליהם ראוי להתפלל.

[ט] **וַיָּבֵא הַפְּלִיט וַיַּגֵּד לְאַבְרָם הָעֵבְרִי** (יד, יג) **ויש להקשות** מה העניין לכתוב שהוא **'עברי'**? **רש"י מבאר "שבא מעבר הנהר"**.

אמנם במדרש רבה בראשית (פרשה מב, ח) מבואר "וַיַּגֵּד לְאַבְרָם הָעֵבְרִי", וכו' **רבי יהודה אומר קל העולם פלו מעבר אַחַד והוא מעבר אַחַד**. **וכמדומה ששמעתי מהמשגיח של ישיבת מיר ברכפלד הגה"צ ר' ראובן הכסטר שליט"א** בשם המשגיח **דליקווד הגה"צ ר' נתן וויכטפויגל זצוק"ל** שפה כתוב מה היה **סוד הגבורה של אברהם אבינו** שעמד בעוז ובגבורה נגד ארבעת מלכים עזים וחזקים ביותר שנצחו את כל מי שעמד כנגדם, כי הוא היה אברהם העברי **שכל העולם בצד אחד והוא מהצד השני**.

והעניין הוא שאם אתה חלק מהעולם אז אתה קשור לעולם, וממילא אתה מחובר לטבע של העולם, ובטבע של העולם מונח שגיבורים מנצחים חלשים, ורבים את המעטים, וודאי שאחד לא יכול לעמוד כנגדם, **אבל ברגע** שאתה מעבר אחר של העולם, אתה לא מחובר וקשור לעולם, פרקת מעליך עול חשבונות הרבים אשר ביקשו להם בני האדם, אתה מעבר אחר של העולם, **ממילא הטבע של העולם לא שולט עליך**, ואז אין פלא שאחד **מנצח את כולם**, וזה הוא הסוד שכותבת לנו התורה איך אברהם לא פחד לצאת כנגד כולם, כי הוא היה אברהם העברי שהוא היה מעבר אחר של העולם, שהעולם לא תפס אצלו שום מקום, ממילא הוא לא היה תחת השליטה של העולם, וזה הוא הסוד של כל הפעמים שהיהודים נצחו את אויביהם כמו החשמונאים ובשאר התקופות, שהם תמיד היו מחוברים אך ורק לקב"ה **בלי שום חשבון לטבע של העולם**, שאז הטבע של העולם נדחה מפניהם.